

Tema broja: REGIONALNA SARADNJA

KOSOVO I METOHIJA

SARADNJA PRAVOSUDJA SRBIJE I UNMIK-a R.O.

Ovlašćenja civilne administracije UN na Kosovu, UNMIK-a u oblasti pravosudja utvrđena su Zajedničkim dokumentom UNMIK-a i SR Jugoslavije koji je potpisana još novembra 2001. godine. Tada je bilo konstatovano da, u cilju rešavanja pitanja vezanih za medjuetničke kriminalne aktivnosti postoji potreba za povećanjem broja međunarodnih sudija i tužilaca koji će biti angažovani u procesuiranju teških medjuetničkih krivičnih slučajeva. Ovim dokumentom civilna administracija UN je preuzeila obavezu i da poboljša sistem sudova te da omogući uvodenje svih mera koje će u kosovskom pravosudnom sistemu isključiti svaku etničku prioritetnost. UNIMK je sa svoje strane preuzeo obavezu da će srpskom stanovništvu na Kosovu i Metohiji obezbediti odgovarajući pristup sudovima, kao i da će - u okviru svog Odeljenja za pravosudje - ojačati dosutupnost sudova i zapošljavanje u kosovskom pravosudnom sistemu predstavnika srpskog i drugog nealbanskog stanovništva. U tom sklopu UNMIK, odnosno njegovi pravosudni organi, preuzeli su obavezu redovne saradnje sa odgovarajućim pravosudnim organima Republike Srbije. Postignut je i dogovor da lokalna veća sude uz monitoring OEBSa, u interesu što objektivnijeg rada.

Ova saradnja je startovala relativno dobro. Brojni slučajevi iz perioda posle potpisivanja rezolucije SB UN br. 1244 našli su se pred lokalnim pravosudjem Kosova i Metohije ali i pred međunarodnim Većima koja sude za najteže krivična dela.

Saradnja UNMIK.a i pravosudja Srbije izložena je danas višestrukim iskušenjima i mnogim teškoćama. Na to su posebno uticali dogadjaji od 17. marta 2004. godine koji su u velikoj meri destabilizovali rad pravosudnih organa KIM i odvratili njihovu pažnju od drugih, ne manje važnih predmeta. U sadašnjem trenutku saradnja pravosudnih organa UNMIK-a i Republike Srbije, nalazi se, svakako, u senci političkih pregovora o budućem statusu Kosova i Metohije, što je novu ekipu istražitelja i pravosudnih kadrova koji su započeli svoj mandat na KIM-u, stavilo u nezavidnu situaciju. Tome valja dodati česte kadrovske promene u pravosudju KiM i UNMIK-a i, naročito, permanentno nebezbedan ambijent u kome oni deluju.

Uprkos svemu tome, može se reći da odredjeni rezultati nisu izostali. Zaključno sa prvom polovinom 2006. godine na Kosovu je krivično procesuirano ukupno 360 lica, njih 100 se nalazi pod istragom, 80 osumnjičenih je optuženo i doneseno je ukupno 180 presuda u krivičnim stvarima. Doneto je ukupno 80 presuda, uz kazne od 2-6 meseci zatvora, za lakša krivična dela u koja se ubrajaju kradje, napadi na službena lica i sl. Međunarodno tužilaštvo procesira najteže krivična dela u odnosu na 60 lica, a u 6 predmeta vodio se postupak protiv 16 lica optuženih za ubistva, etničke ispade, rušenje verskih objekata i nanošenje teških telesnih povreda.

Pravosudnim organima Srbije nedavno je po prvi put omogućeno posle potpisivanja rezolucije 1244 da obavljaju procesne radnje na KIM, u slučajevima ratnih zločina počinjenih na području KIM. U ovom trenutku postoji neposredna saradnja UNMIK-a i pravosudja Srbije u tri predmeta visokog profila.

